

ETELÄ-POHJANMAAN SÄÄSTÖPANKKIEN RAHASTO

Tukea maakunnan talouden tutkimukseen

Rahasto perustuu kolmenkymmenen Etelä-Pohjanmaan alueella toimineen säästöpankin lahjoitukseen. Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Korttesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Soinin, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähäkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin Säästöpankit sekä Seinäjoen Aluesäästöpankki ja Vaasan Suomalainen Säästöpankki tekivät lahjoituksensa Etelä-Pohjanmaan rahastolle 1986. Jo tätä ennen alueen säästöpankeilta oli tullut lahjoituksia. Rahasto tukee Etelä-Pohjanmaan taloudellisia oloja koskevaa tutkimusta.

Säästöpankit muodostavat Suomen vanhimman pankkiryhmän: ensimmäiset säästöpankit aloittivat toimintansa 1820-luvun alussa. Säästöpankit perustettiin alun perin vähävaraisia ja palvelusväkeä varten. Ne olivat eräänlaista köyhäinhoitoa. Tarkoitus oli opettaa vähävaraiset säästäväisyyteen, jotta he tulisivat toimeen ilman köyhäinavustuksia. Toiminnalla oli siten selkeät sosiaaliset tavoitteet.

1800-luvulla rahaolot olivat Suomessa vielä sekavat: Ruotsin ja Venäjän rahaa käytettiin pitkään rinnakkain, ja jonkin aikaa rupla ehti olla ainoa laillinen maksuväline. Vuonna 1860 Suomi sai oman rahayksikön, mutta tämänkin jälkeen käytettiin vielä sekä ruplia että markkoja. Säästöpankkien asioista, kuten aukioalojoista, ilmoitettiin paitsi lehdessä suomeksi ja venäjäksi myös saarnastuolissa 1920-luvulle saakka.

Etelä-Pohjanmaalla säästöpankkitoiminta alkoi Alavudelta, jonne perustettiin suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan ensimmäinen säästöpankki 1866. Se avattiin 19.1.1867. Myös

Kurikan Säästöpankki 1920-luvulla.

Vähäkyröön perustettiin säästöpankki 1866. Kolmantena aloitti Ilmajoen säästöpankki 1872. Alueen säästöpankit olivat aikansa tärkeitä toimijoita maakunnan vaurauden ja hyvinvoinnin kasvattajina. Pankkien avulla myös maaseudulla siirryttiin rahatalouteen 1800-luvun lopulle tultaessa. Säästöpankkiverkosto oli laajimmillaan 1939, jolloin pankkeja oli koko maassa 485. Nykyisin säästöpankkiryhmään kuuluu yli 30 säästöpankkia sekä keskusjärjestö Säästöpankkiliitto, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkien Vakuusrahasto sekä Säästöpankkien Tutkimussäätiö.

Maakunnallinen suurpankki, Etelä-Pohjanmaan Säästöpankki, muodostui syyskuussa 1991 Etelä-Pohjanmaan alueen säästöpankkien yhdistyessä. Pankkiin liittyivät vuosina 1988–91 Seinäjoen Aluesäästöpankki ja 22 muuta säästöpankkia. Etelä-Pohjanmaan Säästöpankista tuli Suomen Säästöpankki – SSP Oy:n osa 1992. Tämä vaihe jäi lyhyeksi, sillä syksyllä 1993 kilpailijapanakit ostivat SSP Oy:n.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää. Lisätietoja www.skr.fi/ep.